

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 202/07-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. novembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti E. V., Z., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 178/1999, za účasti Okresného súdu Banská Bystrica, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo E. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 178/1999 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Banská Bystrica p r i k a z u j e v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 178/1999 konať bez zbytočných prietáhov.

3. E. V. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 90 000 Sk (slovom deväťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Banská Bystrica j e p o v i n n ý uhradiť E. V. trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. V., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2007 doručená sťažnosť E. V., Z. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. V., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 178/1999.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že právny predchodca (otec) sťažovateľky podal 22. júna 1999 okresnému súdu žalobu o určenie neplatnosti dohody o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v S. B. (ďalej aj „stavebné bytové družstvo“). Otec sťažovateľky zomrel (...) a v dôsledku univerzálnej sukcesie sa jeho procesnou nástupkyňou v danej veci stala sťažovateľka ako jeho dcéra.

Sťažovateľka zastáva názor, že v predmetnom konaní dochádza k významným zbytočným prietahom najmä dlhodobou neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu,

neefektívnym, pomalým a nesprávnym procesným postupom, ale aj vykonávaním dôkazov navrhnutých pôvodným žalobcom s veľkým časovým oneskorením, čím sa ich dôležitosť oslabuje, ako aj vyžadovaním spisov a správ od orgánov činných v trestnom konaní, ktoré nie sú rozhodujúce pre namietané konanie. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd po smrti jej právneho predchodcu nepostupoval podľa § 107 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), čím spôsobil ďalšie významné prieťahy v konaní, „... čo potvrdil aj odvolací súd v zrušovacom uznesení zo dňa 12. 04. 2007“.

Podľa názoru sťažovateľky došlo postupom okresného súdu v namietanom konaní k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhuje, aby vo veci jej sťažnosti ústavný súd vydal nasledovný nález:

„Postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/178/1999 bolo porušené základné právo sťažovateľky, E. V., rodenej B., bytom Z., narodenej (...), rodné číslo (...), občianky Slovenskej republiky, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ustanovené v čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/178/1999 konať bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Banskej Bystrici, aby do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu zaplatil sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie za porušenie základného práva vo výške 750.000,- Sk.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Banskej Bystrici, aby do 15 dní od doručenia nálezu zaplatil náhradu trov konania sťažovateľky na účet jej právneho zástupcu, J. V., advokáta, B.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 202/07-15 z 31. augusta 2007 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľky a predseda

okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Vyjadrenie predsedu okresného súdu č. Spr 4030/2007 z 22. októbra 2007 bolo ústavnému súdu doručené 26. októbra 2007. V predmetnom vyjadrení je uvedené:

„Na základe Vašej žiadosti z 07. 09. 2007 Vám Okresný súd Banská Bystrica vo veci dáva toto vyjadrenie: ...

- 22. 06. 1999 podal navrhovateľ R. B. návrh o určenie neplatnosti dohody o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v S. B.

- 08. 07. 1999 súd vytýčil T: 23. 07. 1999 - odročené na neurčito s tým, že bude urobený dotaz na OO PZ - 23. 08. 1999 odpísali

- 16. 11. 1999 súd vytýčil T: 03. 12. 1999 - odročené na T: 17. 01. 2000

- 04. 01. 2000 navrhovateľ podal návrh na doplnenie dokazovania

- Pojednávania 17. 01. 2000 súd odročil na T: 28. 01. 2000 - odročené na neurčito za účelom vyjadrenia sudcu k návrhu na vylúčenie z pojednávania vo veci

- 16. 02. 2000 sa spis predložil Krajskému súdu v Banskej Bystrici s vyjadrením sudkyne na rozhodnutie ohľadne vznesených námietok navrhovateľa voči osobe sudcu

- 29. 02. 2000 krajský súd rozhodol, že nevylučuje JUDr. V. z pojednávania a rozhodovania veci

- 17. 03. 2000 bol spis vrátený okresnému súdu

- 06. 07. 2000 súd vytýčil T: 19. 07. 2000 - odročené na neurčito

- 24. 10. 2001 súd vytýčil T: 14. 11. 2001, zároveň súd žiadal OÚV PZ B. o oznámenie výsledku trestného stíhania - pojednávanie bolo odročené na neurčito

- 16. 11. 2001 súd robil opätovne dotaz na OÚV PZ B., aby oznámili či je vedené

nadalej trestné stíhanie pre trestný čin podvodu - 07. 12. 2001 odpovedali

- 30. 05. 2002 súd zisťoval v trestnej kancelárii, či napadla žaloba

- 04. 06. 2002 trestná kancelária odpísala, že vec bola postúpená OS Zvolen

- 21. 08. 2003 súd vytýčil T: 03. 10. 2003 - odročené na neurčito s tým, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie a žiadané ďalšie správy

- 07. 10. 2003 súd žiadal správy

- 12. 11. 2003 súd žiadal na základe odpovedí ďalšie správy - posledná doručená súdu 09/12/2003

- 20. 05. 2005 súd žiadal vyšetrovací spis od OÚV PZ a zároveň robil dotaz do NVÚ a na OS Zvolen. Uznesením uložil odporcovi aby nepreviedol svoje členské práva a zároveň súd návrh na vydanie PO zmietol.

- 20. 05. 2005 zároveň uznesením súd ustanovil znalkyňu z odboru zdravotníctvo - psychiatria - vyšetriť duševný stav navrhovateľa

- 27. 06. 2005 znalkyňa prevzala súdny spis za účelom vypracovania znalec. posudku

- 31. 08. 2005 znalkyňa vypracovala znalecký posudok

- 02. 09. 2005 ho osobne odovzdala súdu

- 07. 09. 2005 súd vypracoval uznesenie o vyúčtovaní znalečného, zároveň žiadal správy a doručoval znalecký posudok účastníkom konania na vyjadrenie

- 04. 10. 2005 na základe odpovede OS Zvolen, súd žiadal Krajský súd v B. Bystrici o zapožičanie trestného spisu

- 13. 10. 2005 krajský súd odpísal, že nie je možné zapožičať trestný spis, nakoľko nie je právoplatne skončený, ale možno do neho nahliadnuť

- 10. 02. 2006 súd vytýčil T: 24. 02. 2006 - odročené na T: 17. 03. 2006 - bola vypočutá aj súdna znalkyňa, pojednávanie bolo odročené na neurčito

- 06. 09. 2006 bolo súdu oznámené, že navrhovateľ R. B. (...) zomrel

- 20. 10. 2006 súd zisťoval, či je právoplatne ukončené dedičské konanie.

- 29. 11. 2006 bolo do spisu pripojené uznesenie č. k. 24 D 500/2006 o zastavení konania o dedičstve - právoplatné 10. 11. 2006

- 15. 12. 2006 súd robil dotaz na matku navrhovateľa p. M. B.

- 27. 12. 2006 p. M. B. oznámila súdu, že vstupuje do konania ako navrhovateľka

- 09. 1. 2007 súd robil dotaz na M. B. - 19. 01. 2007 zaslala odpoveď

- 25. 01. 2007 súd robil dotaz na dedičku po navrhovateľovi - dcéru E. V., či vstupuje do konania ako navrhovateľka - 26. 01. 2007 odpovedala
- 07. 03. 2007 súd uznesením nepripustil matku nebohého navrhovateľa neb. R. B. – M. B. do konania ako žalobkyňu, ale pripustil jeho dcéru E. V. Zároveň súd robil dotaz na právneho zástupcu navrhovateľa, či bude v konaní zastupovať aj E. V.
- 29. 03. 2007 práv. zást. zaslal za M. B. odvolanie proti uzneseniu z 07. 03. 2007
- 04. 04. 2007 bol spis predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici
- 12. 04. 2007 krajský súd uznesenie tunajšieho súdu z 07. 03. 2007 zrušil
- 26. 04. 2007 vrátil spis okresnému súdu
- 30. 05. 2007 súd vytýčil T: 20. 06. 2007 (volal 6 svedkov - väčšinou sa vrátili nedoručené zásielky, zisťoval sa pobyt)
- na pojednávaní 20. 06. 2007 súd vyhlásil rozsudok, ktorým návrh žalobkyne zamietol
- 20. 07. 2007 bol rozsudok expedovaný
- 27. 07. 2007 prevzal rozhodnutie právny zástupca navrhovateľky
- 13. 08. 2007 právny zástupca návrh, zaslal telefaxom odvolanie proti rozhodnutiu z 20. 06. 2007 (15. 08. 2007 podal osobne tunajšiemu súdu originál odvolania)
- 20. 08. 2007 podala žalobkyňa žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov
- 22. 08. 2007 súd zaslal prostredníctvom právneho zástupcu navrhovateľky tlačivo -potvrdenie o osobných a majetkových pomeroch - 13/9 zaslala súdu vyplnené
- 18. 09. 2007 súd uznesením priznal navrhovateľke oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odvolanie v plnom rozsahu. “

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu zistil v zásade rovnaké skutočnosti, ako vo svojom vyjadrení uviedol okresný súd.

Právny zástupca sťažovateľky v stanovisku zo 7. novembra 2007, ktorým reagoval na vyjadrenie predsedu okresného súdu z 22. októbra 2007, uviedol:

„Okresný súd, podľa názoru sťažovateľky, nepostupoval pri príprave pojednávania, vytýčeného na deň 23. 07. 1999, v súlade s ustanovením § 114 ods. 1 o. s. p., lebo toto

pojednávanie nemožno považovať za pripravené, najmä nie tak, aby bolo o veci možné rozhodnúť na jedinom pojednávaní. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu nevyplýva, že by súd v rámci prípravy pojednávania doručil návrh na začatie konania s prílohami odporcovi a vyzval ho, aby sa k nemu do 15 dní od doručenia vyjadril, a zároveň ho poučil, že ak to neurobí, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b, tak ako mu to ukladalo ust. § 114 ods. 2 písm. a) o. s. p. Navrhovateľ už v podanom návrhu dňa 22. 06. 1999 navrhol vykonanie rozhodujúcich dôkazov, najmä vypracovanie znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo - psychiatria o jeho duševnej poruche, pričom súd v rozpore s ust. § 114 ods. 2 písm. c) o. s. p. nezabezpečil, aby bolo možné na prvom pojednávaní vykonať potrebné navrhnuté dôkazy. Súdu nič nebránilo, aby už v rámci prípravy tohto pojednávania ustanovil znalca na vypracovanie právnym predchodcom sťažovateľky navrhnutého znaleckého posudku. Takéhoto znalca súd ustanovil až uznesením zo dňa 20. 05. 2005, teda po takmer šiestich rokoch, hoci pojednávanie konané dňa 03. 10. 2003 súd odročil práve z dôvodu, že bude nariadené znalecké dokazovanie. Žalobca počas konania zomrel a tým sa zmarila možnosť preskúmania tohto posudku, ktorého správnosť a objektívnosť žalobca ešte za svojho života spochybnil.

Na piatom pojednávaní pred Okresným súdom v Banskej Bystrici, konanom dňa 19. 07. 2000, súd rozhodol o nariadení predbežného opatrenia podľa návrhu žalobcu zo dňa 06. 07. 1999. Toto predbežné opatrenie súd písomne vyhotovil až dňa 10. 05. 2005 a doručil ho dňa 10. 06. 2005 - teda takmer po šiestich rokoch od podania návrhu. Na tomto pojednávaní súd nerozhodol o predmete konania ani pojednávanie neodročil.

Písomným podaním, doručeným súdu dňa 04. 01. 2000, navrhovateľ navrhol výsluch svedkyne, A. P., ktorý súd na pojednávaní dňa 20. 06. 2007, keď sa sťažovateľka domáhala vykonania tohto dôkazu, bez akéhokoľvek odôvodnenia zamietol a s týmto návrhom na vykonanie dôkazu sa ani v rozsudku zo dňa 20. 06. 2007 nijako nevysporiadal ani neodôvodnil, prečo tento dôkaz za sedem a pol roka nevykonan.

V rozpore s ust. § 6 o. s. p. súd vykonával dôkazy a vyžadoval informácie od orgánov činných v trestnom konaní, ktoré žiaden z účastníkov nenavrhol a ich vykonanie nemožno považovať za nevyhnutné pre rozhodnutie veci.

Dôvody, pre súd pojednávania odročoval, podľa názoru sťažovateľky nemožno považovať za dôležité, tak ako to má na zreteli ust. § 119 ods. 1 o. s. p. Súd podľa názoru sťažovateľky porušoval aj ust. § 119 ods. 1 i. f., keď odročoval pojednávania na neurčito.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 99/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, IV. ÚS 41/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1

dohovoru, ústavný súd zistil, že predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o návrhu právneho predchodcu sťažovateľky na určenie neplatnosti dohody o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v stavebnom bytovom družstve. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno namietané konanie považovať po vecnej stránke za zložitejšie. Samotnú vecnú zložitosť však nie je možné dávať do súvislosti s viacerými obdobiami nečinnosti okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka vstúpila do prebiehajúceho konania ako právna nástupkyňa po smrti jej právneho predchodcu (otca ako poručiteľa), ktorý zomrel 4. augusta 2006. Ústavný súd už v súvislosti so zmenou účastníkov konania v predchádzajúcej judikatúre uviedol, že „navrhovatelia môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných priet'ahov aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníkov“ (napr. IV. ÚS 403/04, II. ÚS 95/06, IV. ÚS 187/07). Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľka prispela k zbytočným priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek skutočnosti, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd z predloženého spisu vedeného pod sp. zn. 12 C 178/1999 zistil, že okresný súd po doručení návrhu právneho predchodcu (otca) sťažovateľky ako

navrhovateľa 22. júna 1999 vykonal úkony súvisiace s prípravou pojednávania. Pojednávanie 23. júla 1999 bolo po vykonaní výsluchu účastníkov konania odročené na neurčito z dôvodu zistenia ďalších relevantných informácií (prípis Okresnému úradu vyšetrovania Policajného zboru B., ďalej len „okresný úrad vyšetrovania“).

Okresný súd nariadil 16. novembra 1999 termín pojednávania na 3. december 1999. Uvedené pojednávanie bolo odročené na 17. január 2000 z dôvodu ospravedlnenej neúčasti právneho zástupcu navrhovateľa. Pojednávanie nariadené na 28. január 2000 bolo odročené na neurčito z dôvodu navrhovateľom vzneseného návrhu na vylúčenie zákonnej sudkyne z prerokovania veci z dôvodu jej zaujatosti. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 15 Nc 61/00-44 z 29. februára 2000 rozhodol o nevyhlúčení zákonnej sudkyne z prerokovania a rozhodovania danej veci. Po vrátení spisu 17. marca 2000 vydal okresný súd pokyn na doručenie prípisov za účelom zistenia informácií týkajúcich sa predmetu konania. Okresný súd na pojednávaní 19. júla 2000 vykonal ďalšie dokazovanie a uznesením zamietol návrh právneho predchodcu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia.

Následne bol okresný súd v danej veci nečinný až do 24. októbra 2001, keď nariadil termín pojednávania na 14. november 2001. Pojednávanie uskutočnené 14. novembra 2001 bolo po vykonaní ďalšieho dokazovania odročené na neurčito za účelom vypravenia prípisov okresnému úradu vyšetrovania kvôli zisťovaniu priebehu a výsledkov trestného konania proti svedkovi v predmetnom konaní. V ďalšom období okresný súd nevykonal žiadny úkon vo veci od 4. júna 2002 do 21. augusta 2003, keď nariadil termín pojednávania na 3. október 2003.

Pojednávanie nariadené na 3. október 2003 bolo po vykonanom dokazovaní uznesením odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania (vyšetrenie duševného stavu navrhovateľa) a vyžiadania ďalších správ od okresného úradu vyšetrovania. Okresný súd bol následne opätovne nečinný od 9. decembra 2003 do 20. mája 2005, keď vydal pokyn na vyžiadanie relevantného vyšetrovacieho spisu a uznesením č. k. 12 C 178/1999-92 z 20. mája 2005 zakázal odporcovi prevod členských práv

týkajúcich sa spornej nehnuteľnosti. Okresný súd uznesením č. k. 12 C 178/1999-96 z 20. mája 2005 ustanovil znalkyňu z odboru zdravotníctva - psychiatrie. Poverená súdna znalkyňa prevzala súdny spis 27. júna 2005 a znalecký posudok bol okresnému súdu doručený 2. septembra 2005.

Činnosť okresného súdu sa v nasledujúcom období sústredila na zisťovanie informácií o stave trestného konania súvisiaceho s predmetom namietaného konania (vypravenie prípisov 7. septembra 2005 a 4. októbra 2005). Okresný súd po doručení odpovedí na uvedené prípisy nariadil 10. februára 2006 termín pojednávania na 24. február 2006. Ďalšie pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 17. marca 2006, bolo po vykonanom dokazovaní odročené na neurčito. Následne bol okresný súd nečinný do 26. októbra 2006, keď vydal pokyn zistiť, či bolo dedičské konanie po zosnulom právnom predchodcovi sťažovateľky právoplatne skončené.

Okresný súd po doručení uznesenia o zastavení dedičského konania (29. novembra 2006) vydal 15. decembra 2006 a 9. januára 2007 pokyny na doručenie prípisov matke zosnulého navrhovateľa a 25. januára 2007 pokyn na vypravenie prípisu sťažovateľke. Okresný súd uznesením č. k. 12 C 178/1999-178 zo 7. marca 2007 rozhodol o nepripustení matky zosnulého navrhovateľa a o pripustení sťažovateľky do predmetného konania. Okresnému súdu bolo 29. marca 2007 doručené odvolanie matky zosnulého navrhovateľa proti predmetnému uzneseniu. Krajský súd uznesením č. k. 12 Co 88/07-192 z 12. apríla 2007 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 178/1999-178 zo 7. marca 2007. Spis bol okresnému súdu vrátený 26. apríla 2007. Na pojednávaní konanom 20. júna 2007 okresný súd rozsudkom č. k. 12 C 178/1999-205 návrh sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka podala 13. augusta 2007 proti predmetnému rozsudku odvolanie a 20. augusta 2007 požiadala o oslobodenie od súdneho poplatku za podané odvolanie. Okresný súd uznesením č. k. 12 C 178/1999-236 z 18. septembra 2007 rozhodol o oslobodení sťažovateľky od súdneho poplatku, zároveň vydal pokyn na doručenie uvedeného uznesenia sťažovateľke, ako aj vypracovanie predkladacej správy kvôli predloženiu predmetného spisu krajskému súdu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 178/1999 uvedenými obdobiami nečinnosti došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže namietané konanie nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o s'ťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 178/1999 v ďalšom období postupoval bez zbytočných priet'ahov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Keďže ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. S'ťažovateľka žiadala, aby jej bolo

priznané primerané finančné zadosťučinenie v sume 750 000 Sk poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu a dlhodobé porušovanie jej a porúčiteľovho základného práva vlastníť majetok a uspokojovania takej základnej životnej potreby, akou je bývanie.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým obdobie, v ktorom došlo k zbytočným prietahom, zložitost' veci, správanie s'ťažovateľky ako účastníka konania, povahu prerokovanej veci, ktorá je predmetom posudzovaného konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia pre s'ťažovateľku v sume 90 000 Sk (slovom deväťdesiat tisíc slovenských korún) primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. V. Ústavný súd úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie s'ťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to v sume 2 970 Sk (za jeden úkon právnej služby) a 2-krát 178 Sk režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 6 296 Sk. Podanie právneho zástupcu s'ťažovateľky doručené ústavnému súdu 8. novembra 2007 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podanie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2007